

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VII. De Vsuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

DE VSVRIS. TITVLVS VII.

Usura quod sit, & unde dicta: & habens possessionem in pignus, recepta propria pecunia, si recuset fructus in sortem computare, usuras committit. h. d.

Vsura est, quidquid ultra sortem mutuam percipitur: dicta ab usu, quia scilicet pro usu pecunie recipitur. Unde a & si quis pignoris obtentu rei alicuius nactus fuerit possessionem, si sortem suam deductis expensis de fructibus jam perciperit, si eandem debitori restituere recuset, & perceptos fructus in sortem computare, proculdubio usurarum committit crimen.

Pena usurariorum sunt, infamia, excommunicatio, beneficiorum & officiorum & Ecclesiastica sepultura amissio. h. d.

Multiplicibus autem poenis sacri Canonis usurarios insequuntur: nam per injustam infamiam, nec ad Christianam, nec ad communionem b admittuntur altaris, nec quicquam de manu eorum oblationes accipiet. Et si clerici fuerint c, tam officii, quam beneficii Ecclesiastici periculum patientur. Nullus quoque sub poenis Gregoriana d constitutione comprehensis, manifestis usurariis aut locabit domus, aut conductas habere permittet: sed & si in hoc scelere decesserint, Ecclesiastica carebunt sepultura.

Laici qui de usu satisfieri mandet per heredem, non tamen est tradendus Ecclesiastica sepultura, donec fuerit satisfactum: & contra faciens incurrit poenas eorundem, & testamenta usurariorum non valent. h. d.

Et id adeo obtinet, ut e etiam si mortuus in ultima voluntate de usuris satisfieri expressa quantitate, vel indistincte mandaverint, donec secundum Gregorianae constitutionis tenorem satisfactum fuerit, Ecclesiastica sepultura carere debeant. Quicumque vero manifestos usurarios contra predictae sanctionis formam tumulare ausi fuerint, poena Lateranensis concilii contra usurarios promulgata subijcendi erunt. Testamenta f quoque ab eisdem facta, aliter quam secundum dictae constitutionis formam non valebunt, sed ipso jure erunt irrita.

Non debemus facere malum, ut postea faciamus bonum: & si non sint, quibus restitui possint usurae, eroganda sunt in pauperes: & paupertas excusat a restitutione. h. d.

Nec quicquam g proficiet, quod quis pro captivis redimendis, vel elemosinis dandis se usuras exercuisse alleget: nec enim propterea magis cum usurario dispensari poterit, cum pro vita alterius nec mentiri quidem, nedum rapere liceat. Plane si nec ii, a quibus quis usuras extorserit, nec illorum sint heredes superstites, non solum pauperibus usurarum nomine acceptum erogare poterit, verum etiam compellendus erit, nisi eum nota paupertas evidenter excuset.

Non solum faeneratores, sed etiam illorum heredes debent usuras restituere, nulla obstante appellatione. h. d.

Nec istantum Ecclesiastica districtione extortas usuras restituere cogendus erit, qui faeneratus est, verum etiam b filii, & quicumque extranei heredes, qui omnes super usuris conventi nullius appellationis remedio restitutionem subterfugere permittendi erunt.

Iudex faeneratori potest praecipere sub poena excommunicationis, tam ne usuras exeat, quam ut exactas restituat, non obstante iuramento praestito de non repetendis usuris. h. d.

Ed & si quis sub usuris pecuniam acceperit, & de eis nunquam repetendis faeneratori juraverit i, ad huc iudex usurarios per censuram Ecclesiasticam compellere poterit, tam ut ab earum desistant exactione,

a C. 1.2. & c. conquestus. extravag. eod. tit. b C. quiam. extr. eo. c C. praetera. eod. tit. extr. d C. 1. & seq. eod. tit. in 6. e C. 2. eod. tit. in 6. f d. e. 2. in fin. g C. super eo. ubi glex. eod. h C. sua nos. extr. eod. tit. i C. sua dndum. extr. eo.

& iuramentum remittant, quam etiam, ut exactas restituant, ne de dolo & fraude quonquam contingat commodum reportare.

Iudas satisfacere debent de immoderato gravamine Christiani, alius excommunicantur modo quo possint. h. d.

Idem a quoque, si a Christianis quocunque praeterea graves immoderate usuras extorserint, & per seculares principes & potestates illas remittere sunt compellendi: & donec de immoderato gravamine competentis satisfecerint, ab universis Christi fidelibus tam in merimoniis, quam in aliis per excommunicationis sententiam eis omnimoda communio denegabitur.

Ponuntur plures casus, quibus quis fructus in sortem amputari non tenetur. h. d.

Sunt tamen casus, in quibus aliquid ultra sortem ab eoque vitio usurarum licite recipitur: ut puta, si clericus Ecclesiasticum beneficium aliter redimere non valens, praetextu pignoris de manu laici illud acceperit: nec enim hic in sortem fructus tenebitur computare. Idem, si terra non sit beneficii alicuius Ecclesiastici, sed ad accipientem in pignus iure domini directi pertinere nolit. Idem b, si possessiones pro non numerata dote genero a socero pignori obligatae fuerint: cum enim frequenter dotis fructus non sufficiant ad onera matrimonii supportanda, pignoratium possessionum fructus in sortem computandi non erunt.

Non est usurarius ram emeni minus iusto pretio, si tunc verisimiliter dubitetur, an tempore solutionis plus vel minus esse valitura, vel aliter dubius eventus usurarum suspicatum remoret. h. d.

Ille e quoque, qui dat decem solidos, ut alio tempore rotidem sibi grani, vini vel olei mensurae reddantur, ex hoc usurarius censeri non debet: quia licet tunc plus valeant, utrum plus vel minus, solutionis tempore fuerint valiturae, verisimiliter dubitatur.

Usurarius est, qui a debitore recipit aliquid ultra sortem, si suscipiat in se periculum. h. d.

Aliud tamen juris est, si quis naviganti d, vel ad nundinas eunti certam pecuniae quantitatem mutuat, & ex eo, quod in se mutuans periculum suscipit, aliquid ultra sortem ut recipiat, convenit: nam hic usurarius reputandus erit.

DE ADULTERIIS, ET ALIIS CONVIVTIONIBUS ILLICITIS. TITVLVS VIII.

Adulterii appellatio est generalis: proprii tamen in nuptiam committitur: & qua sit adulterii poena. h. d.

Adulterii generalis est appellatio: continet enim non modo alieni ton e violationem, sed omnem propie illicitam fornicationem. Proprie tamen adulterium in nuptiam committitur. Poena in laico, excommunicatio: in Clerico, depositio: vel in utroque, certa poenitentiae impositio.

Arbitraria est poena incestus, Sodomae, & rei habitae cum brutis. h. d.

Adem vel etiam pro iudicis arbitrio major, aut minor, eos manet poena, qui incestum commiserunt: ut puta, cum qui contra naturam humanae societatis patribus, vel liberis, vel aliis ejusmodi personis impudice adhaerent: aut si cum illa, quam quis de sacro fonte susceperit, aut quam ante Episcopum tenuerit, cum sacro Chrismate inungeretur, fornicationis scelus perpetraverit: aut cum relicto naturali usu contra naturam f more Sodomitico fornicabitur: aut humani generis naturam transgressus, se brutis commiscuerit.

a C. post miserabilem. cum seq. extr. eod. tit. b Ca. salubriter. extr. eod. c C. si. 4. ille. extr. eod. tit. d Ca. in. in prin. extr. eod. e Can. 2. 8. adulterium. 36. q. 1. f C. clerici. ext. c. de excessu. prelat.

